

Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου στο Νηπιαγωγείο Δρ Ζωή Καραμπατζάκη

Η αξιολόγηση αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο κάθε κοινωνικής διεργασίας και ειδικότερα της εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στο Νηπιαγωγείο μπορεί να αφορά στα ακόλουθα:

- Σχεδιασμός -Προγραμματισμός- Στόχοι -Υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου.
- Εκπαιδευτικές καινοτομίες στο Νηπιαγωγείο.
- Λειτουργία ολοήμερου
- Αναλυτικά προγράμματα.
- Λειτουργία του Νηπιαγωγείου (οργανικότητα, λειτουργικότητα, κωλύματα στην εύρυθμη λειτουργία.
- Θέματα εκπαιδευτικών (έλλειψη διδακτικού προσωπικού, αναπλήρωση, συνεργασία).
- Θέματα μαθητών (επίδοση, ασθένειες, κανονική φοίτηση κ.τ.λ.).

Στο Πρόγραμμα της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου που υλοποιείται πιλοτικά τα δύο τελευταία χρόνια στη χώρα μας προτείνονται προς αξιολόγηση πέντε πεδία με τους ανάλογους δείκτες:

1ο Πεδίο: **Μέσα –Πόροι –Ανθρώπινο Δυναμικό**

2ο Πεδίο: **Οργάνωση και Διοίκηση του Σχολείου**

3ο Πεδίο: **Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο**

4ο Πεδίο: **Εκπαιδευτικές Διαδικασίες**

5ο Πεδίο: **Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα**

Οι τομείς που εξετάζονται κατά πεδίο είναι οι ακόλουθοι:

Πεδίο 1. Μέσα –Πόροι – Ανθρώπινο Δυναμικό

Τομείς: α) Υλικοτεχνική υποδομή

β) Οικονομικοί πόροι

γ) Ανθρώπινο δυναμικό

Πεδίο 2: Οργάνωση και Διοίκηση του Σχολείου

Τομείς: α) Οργάνωση του σχολείου

- β) Διοίκηση του σχολείου
- γ) Αξιοποίηση μέσων-πόρων του σχολείου

Πεδίο 3: Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο

Τομέας: Κλίμα και σχέσεις στο σχολείο

Πεδίο 4: Εκπαιδευτικές Διαδικασίες

Τομείς: α) Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών

- β) Ποιότητα της διδασκαλίας
- γ) Οργάνωση της τάξης
- δ) Εκπαιδευτικές δραστηριότητες
- ε) Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Πεδίο 5: Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα

Τομείς: α) Φοίτηση και διαρροή των μαθητών

- β) Εκπαιδευτικά επιτεύγματα των μαθητών
- γ) Ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών

Από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας έχουν εκδοθεί τέσσερις τόμοι που δίνουν πολύ αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω έργο και μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να ενημερωθεί πολύ εύκολα. Όπως προαναφέρθηκε το Πρόγραμμα τρέχει πιλοτικά με ερευνητική μορφή και αναμένονται τα αποτελέσματα ώστε να προταθεί η γενίκευσή του.

Βασικοί τύποι αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου

- I. Εξωτερική αξιολόγηση: Πραγματοποιείται από φορείς που τοποθετούνται εκτός σχολείου, ανήκουν σε ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης και αναλαμβάνουν το ρόλο του αξιολογητή. Οι συνήθεις μορφές εξωτερικής αξιολόγησης είναι: Η Επιθεώρηση, η Παρακολούθηση του εκπαιδευτικού συστήματος και οι Περιφερειακές, Εθνικές ή Διεθνείς Μελέτες αξιολόγησης
- II. Εσωτερική αξιολόγηση: Πραγματοποιείται από τους ίδιους τους παράγοντες της σχολικής μονάδας. Οι συνήθεις μορφές Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι: Η Ιεραρχική εσωτερική αξιολόγηση, όπου οι ανώτεροι στη διοικητική ιεραρχία εντός της σχολικής

μονάδας κρίνουν αυτούς που βρίσκονται χαμηλότερα και η Συλλογική εσωτερική αξιολόγηση (αυτοαξιολόγηση).

Η συλλογική εσωτερική αξιολόγηση στηρίζεται σε διαδικασίες που οργανώνονται και παρακολουθούνται από τους ίδιους τους παράγοντες ενός προγράμματος, μπορεί να το συνοδεύει από την αρχή της υλοποίησής του, να βοηθά στη συνεχή βελτίωση και να ρυθμίζει τη διαμόρφωσή του γενικότερα (Σολομών, 1999). Αυτή η μορφή συνεχούς συλλογικής και διαμορφωτικής αξιολόγησης συμβάλλει στα ακόλουθα σημεία ενός επιμορφωτικού προγράμματος:

- Καλλιεργεί το ενδιαφέρον για εμβριθέστερη διερεύνηση συγκεκριμένων τομέων του εκπαιδευτικού έργου.
- Ενισχύει το πνεύμα συλλογικότητας και συνεργασίας.
- Ευαισθητοποιεί τα υποκείμενα και ενισχύει την αυτοπεποίθηση και τη γνώση τους.
- Ενθαρρύνει πρωτοβουλίες και δραστηριότητες.
- Καλλιεργεί κλίμα συνευθύνης των εμπλεκομένων στις διαδικασίες και αυτοδέσμευσής τους για βελτίωση του έργου τους (Clift et al., 1987, Hargreaves, 1994, Hopkins, Ainscow & West, 1994, Barth, 1990, Stoll & Fink, 1996, όπως αναφέρει ο Σολομών, 1999).

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Barth, R. (1990). *Improving Schools from Within: Teachers, Parents and Principals Can Make the Difference*. San Francisco: Jossey- Bass.
- Clift, P. et al. (1987). *Studies in School Self- Evaluation*. Lewes: Falmer Press.
- Hargreaves, A. (1994). *Changing Teachers, Changing Times: Teachers' Work and Culture in the Postmodern Age*. London: Cassell.
- Hopkins, D. et al. (1997). Evaluation: Trinkets for the Natives or Cultural Change? Cullingford, C. (ed). *Assessment versus Evaluation*. London: Cassell.
- Mecbeath, J. (2001). *Η Αυτοαξιολόγηση στο Σχολείο. Ουτοπία και Πράξη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Stoll, L. & Fink, D. (1996). *Changing Our Schools*. Buckingham: Open University Press.

- Δημητρόπουλος, Ε. (1999). *Αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ο οδηγός του αξιολογητή*. Αθήνα : Γρηγόρης.
- Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (2011). *Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου στην Προσχολική Εκπαίδευση Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης στο Νηπιαγωγείο, Τ I, II, III & IV*.
- Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) (2001). *Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Noue, D. & Riveteau, J. (1999). *Πρακτικός οδηγός του εκπαιδευτή*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Παπαδόπουλος, Γ. (2000). *Εσωτερική αξιολόγηση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σολομών, Ι. (επιμ.) (1999). *Εσωτερική Αξιολόγηση & Προγραμματισμός του Εκπαιδευτικού Έργου στη Σχολική Μονάδα*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Τμήμα Αξιολόγησης.